

השבוע את הארץ - האונס האכזרי בתל-אביב

לא נעצרו. עוד באותו ערב הופיעה במשטרה קבוצת צעירים משכונת התקווה. הם סיפרו כי קראו על מעשה האונס בעתון, שמעו שהמשטרה מחפשת חשודים. הם היו בחברת הנערות באותו ערב. אם כי לא שמעו כלל על אונס. הם באו למשטרה מרצונם הטוב, לצרכי חקירה. הם נשארו במעצר. אחרי שנערך מסדר זיהוי, שוחררו אחדים מהחשודים.

★ ★ ★

החשודים טענו: "זה לא היה אונס"

ער כאן הסיפור התעודתי היבש. מובן שכמו לכל מעשה פשע היו לו כמה וכמה פנים. אחד מהם היתה נקודת השקפתם של הצעירים העצורים על הפרשה כולה. טענו הם בעדויותיהם: כל אונס לא היה כאן, שני צעירים, שהכירו את הבחורות בבית הבראה באחד הקיבוצים בקרבת תל-אביב, פגשו בהן יום קודם לכן באיצטדיון רמת-גן. בתחרות הכדורעל ישראל-ליגה. הארבעה בילו יחד את הערב. למחרת קבעו פגישה נוספת. הם טיילו בטיילת שבשכונת-הים, אכלו ארוחה יחד, התכוננו לצאת יחד לקולנוע. עד מועד ההצגה נפשו על ספסל שבגן-התקווה. במרכז השכונה. לפתע התקרבה אליהם כנופית צעירים מבני כפר שלמה. הצעירים, שהכירו את אחת הבנות, החלו להתגרות בה. שני המלחים קמו להגן עליה. הצעירה קיבלה מכת אגרוף מאחד מבני כנופית שלמה. השניים חיפו עליה, והיא הצליחה להסתלק. בחברת השניה ניגשו לחדרו של אחד מחבריהם, בקרבת מקום. מה שקרה שם לא היה אונס, כך טענו. הם גם לא היו תשעה, וההוכחה לכך, לדבריהם, היא שהם נפרדו מהבחורה בידדות, ואחד מהם אף הכיע אותה עד לביתה.

אחד מתשעה הצעירים טען כי לא בילה אותו ערב בחברה זו. שני עצורים נוספים העידו כי חזרו מהקולנוע בשעה מאוחרת, פגשו בחבריהם בפתחו של הבית. אחד טען כי רק מסר לחבריו את מפתח חדרו, בילה בחברת משפחתו בקומה שמעל לחדר כל אותו ערב. שלושה אחרים טענו כי היו רק בחברת הנערה, לא נגעו בה.

היו כמה נקודות להצדקת כל אחד מהסיפורים. מצד אחד לא היה ספק, לפי המימצאים הרפואיים, כי בגופה של הצעירה בוצע אונס אכזרי על ידי כמה גברים. קשה גם לתאר שצעירה, שהיתה בתולה עד לאותו ערב, תסכים מרצונה הטוב להבעל עלידי כמה גברים. מצד שני הוכח כי אם היה אונס, הוא בוצע בחדר השוכן במרכז של בנין דו-קומתי, בו מתגוררות חמש משפחות וכעשרים נפשות. הבנין שוכן במרכז השכונה, באזור מאוכלס בצפיפות. אף לא אחד מהשכנים מסר כי שמע אילו שהן צעקות, בערב המקרה. אולם תמונת מעשה הפשע לא תהיה שלמה מבלי לעמוד על טיבן של הנפשות הפועלות בו ורקען החברתי.

★ ★ ★

בידוי משותף עם ג'נטלמנים

שתי הצעירות המתלוננות היו חברות. הן היו בנות אותו כפר, השוכן בשרון הדרומי. היתה זו הפרזה לקרוא למקום זה בשם כפר. כי המקום אינו יותר מאשר מעברה עלובה ומרופשת. המעברות כמעט שנעלמו מנופה של הארץ. אין רואים אותן בצידי הרכבים הראשיות. אולם כפר זה שיך לאותן מעברות ותיקות, הנחבאות הרחק מציני עברי-אורה.

והי מעברה של צירפונים רקובים ומזוהמים, הקיימת כשמונה שנים. חיות בה משפחות הנמצאות בשולי החברה הישראלית. רובם של התושבים נזקקים לסעד ממשלתי. בכל צירפון, המורכב רק מחדר אחד, מצוטפות מחמש עד שש נפשות, בתנאי דוחק ודלות איומים.

בסביבה זו גדלו הצעירות במשך כשבע שנים. הצעירה שנאנסה, בת 22, עלתה עם משפחתה מארץ מזרחית לפני 7 שנים. אביה הקשיש פירנס בקושי את המשפחה. היא עצמה עבדה בבית-המקום שבאחד הקיבוצים השכנים. היא נראת מבוהרת בהרבה מכפי גילה. בכפר ובמקום עבודתה דיברו בשבחה כערה צנועה, ישרה וחרוצה.

חברתה, זו שהצליחה להימלט, היתה צעירה ממנה בשנה. רינה מזרחי היא בתו של בעל חנות מכולת בכפר, עולה מתורכיה ואב למשפחה מרובת ילדים אף היא. רינה עבדה כמטפלת ומכוננת-בית בתל-אביב. היא היתה חופשית יותר למשפחה. תכופות היתה לנה בעיה, הוריה ומשפחתה אף לא ידעו את מקום עבודתה המדויק, והיכן אפשר למצאה.

ברור שצעירות שגדלו וחיו במקום כה גידול, מונח וקודר, שאפו לבלות בעיר. לגביהן אפילו בילוי בשכונת התקווה נראה כמותרות. הן לא הירבו לחקר בטיבם של הצעירים עמם יצאו, הסתפקו רק בכך שאלה נהנו בן ערב הראשון לבילוים המשותף בהגינות, כיבדו אותן כג'נטלמנים, לפחות במושגים שלהן.

★ ★ ★

כעושה, הרגלים בחבל עבה למטה

תשעת הצעירים שנעצרו, כולם בני שכונת התקווה, להוציא אחד מהם שהוא תושב יד אליהו. היו בחורים רגילים. הם לא היו הטיפוסים של פושעי מין. מבחינת אפיים גם לא היו האנשים המסוגלים לאבד את דעתם ברגע של חולשה, ולבצע מעשה פשע כשרבור היה להם כי עשויים הם לתת את הדין עליו.

לשעת הצעירים שנעצרו כחשודים בביצוע האונס הם אנשים עובדים, ללא כל עבר פלילי, כולם בני משפחות מרובות ילדים המתגוררות בצפיפות בשניים-שלושה חדרים. כל התשעה, להוציא אחד שהוא תושב יד-אליהו, מתגוררים באותה סביבה, חמישה מהם הם שכנים הגרים בית ליד בית באותו רחוב. כולם הם בגיל שאחרי סיום השרות הצבאי, וכמה מהם סיימו את שירותם לפני זמן קצר בלבד.

אחד הוא עובד מקצועי בניקוי-גופייה. שני, שהיה במשך 15 שנים חבר קיבוץ בגליל, היה טרקטוריסט וכיום עוסק במכונאות, מתכוון לשאת אשה בעוד ימים מספר. שניים הם כדורגלנים המשחקים בקבוצה מליגה ג', אחד, שהיה חייל מצטיין ביחידת צנחנים, הוא מכוואני. הוא בא מבית שם מקובל עד היום לקשור ילד מתפרע בחבל עבה למטה כאמצעי עונש. צעיר אחר עובד בליטוש שיש. חבר, עולה מסוריה בן 22, הוא רוכל ירקות בשוק הכרמל. השאר עובדים במסגרות. רק אחד הוא מחוסר עבודה קבועה.

חברתם של התשעה היא חברה אפינית לשעבר ששכונת-התקווה — הברה של גברים בלבד. בני השכונה נהנים לחלק את עצמם לשלושה מעמדות. המעמד הראשון הוא מעמד בני-הטובים. בשכונת התקווה יש למושגים משמעות אחרת לגמרי. פירושו ילדים טובים, שאינם מרבים לבלות ברחוב. למעמד השני שייכים הבינוניים — צעירים מטורנזים, המתלבשים בהידור, רוכבים על אופנועים, מכנים זה את זה בכינויים במקום שמות, מוציאים את רוב כספם על בילויים, אולם נמנעים מביצוע עבירות פליליות. המעמד השלישי, "הגנגסטרים" בלשון השכונה — הוא מיעוט קטן של בעלי אגרוף ובעלי עבר פלילי. חברתם של התשעה היתה נבבול בני-הטובים והבינוניים.

והי חברה של בני בלבד. בשכונת-התקווה לא מקובל שצעיר יצא בקביעות עם חברה. הצעירים נגשמים מבליים יחד בקולנוע או בטיול בעיר. כשיש צורך הם מארגנים קבוצת בנות מקרב מכירותיהן לביילי משותף.

אולם הקו המבדיל את בני שכונת התקווה מצעירים אחרים, בצפון תל-אביב למשל, אינו דקא צורת הגיבוש החברתי. בראש וראשונה זוהי תפיסת המוסר שלהם, שתהום פעורה בינה לבין תפיסת המוסר המקובלת, שוב למשל, בצפון תל-אביב.

תפיסה זו המתבטאת בעיקר ביחסים שבינו לבניה, באה השבוע לידי ביטוי בתגובותיהם של צעירי השכונה על הפשע שבוצע בשכונתם. כתבי העולם הזה, שניסו במשך השבוע לעמוד מקרוב על תגובותיהם של בני השכונה על מעשה הפשע, כפי שהצטייר בעיניהם, התינו אונס נערה על-ידי תשעה צעירים, גילו תמיד השתלשלות תגובות זו.

תחילה בא גינוי חריף של עצם המעשה, והסתגות קיצונית ממנו, תוך ציון העובדה שמעשה זה מטיל כתם על כל בני השכונה. "אנחנו איננו כאלה. פושעים יש בכל מקום." אולם כשנשברו קצת המחיצות התגלה יחס שונה במקצת.

בחברה של בני בנים ובנות, בני גילים של הצעירים העצורים, החלו להתלוצץ על עצם

הקרבו

של מעשה הזוועה בשכונת התקווה. כפי שצולמה בתמונה צבעונית של צלם פורטריטים, לפני שנה. התמונה נשמרה בבית הוריה. אחרי שקיבלה טיפול רפואי, לא חזרה למקום מגוריה בשרון, נשארה בביתו של אחיה.

המעשה. "חסרו רק שניים לנבחרת כדורגל" התלוצץ אחד לקול צחוקם של חבריו. כשהתקרב צעיר נוסף קראו לעברו: "הנה בא התשעיה". "תפסיקו, באמת" גערה צעירה אחת בחבריה. "אין דבר, אצלך יהיו כבר עשרה", התלוצץ חברה. הצחוק היה כללי.

מאחורי הצחוק, שיכול היה לפרוץ גם בכל חברה אחרת, הסתתר משהו עמוק יותר. "הבל על החברה", התחזה בגליוילב אחד הצעירים בפני כתב העולם הזה. "מסכנים, תפסו יום שחור." הצער היה על עצם מעצצם, יותר מאשר על ביצוע המעשה.

בשיחה עם קבוצת צעירים אחרת התבררה גם הסיבה, מדוע אין צעירי השכונה מתרגשים ביותר מהמעשה. שכונת התקווה יכולה להתגאות כי בה לא משוטטות פרוצות, וכי לא התגלו בה בתי בושת. אולם תופעות בהן צעיר המבלה בחברת צעירה, מסיים את הערב בהזמנת חבריו לביילי משותף עמה, אינן נדירות. רק לפני שבועות מספר גילתה שכנה במקום קרוב כי בבית-עסק שכן עסקה קבוצת צעירים במעשי ניאוף עם צעירה אחת. והצעירה לא היתה פרוצה.

במקרה אחר, העיד אחד הצעירים, אירעה כאחד הלילות שערוניה כשצעירה התלוננה באחת מסמטאות השכונה כי מספר צעירים אנסוה. אולם מקרה זה לא הגיע למשטרה.

★ ★ ★

תפיסת-מוסר שש נפשות בחדר

בשום פנים אין ליחס התנהגות זו לכל בני השכונה. רוב צעירי השכונה הם צעירים עובדים, החיים כמו שחי כל אורת בארץ. רבים מהם מבליים במועדונים שנפתחו בשכונה, אם כי במספר מועט. גם מקרים כגון אלה מתרחשים באזורים אחרים בארץ.

אף על פי כן מתיחסים רבים מבני השכונה בפתח חומרה לגבי מעשים כאלה. כאשר ביקרו כתבי העולם הזה אצל משפחות הצעורים, כדי לעמוד על הרקע החברתי, לא היססו המבוגרים שבמשפחות לדבר בגליוילב על נושא עדין מעין זה, באזני הילדים הרכים, שנמצאו בחדר, והקשיבו בסקרנות לשיחה. אי-אפשר היה גם לסלק אותם. כאשר שש נפשות מתגוררות בחדר צר, לומדים הילדים את עובדות החיים בגיל צעיר מאוד. כשהם גדלים, בהכרח מתגבשת בהם תפיסת-מוסר שונה מזו של בן יחיד בצפון תל-אביב.

קשה היה להסביר גורמים אלה לאב הזקן של הצעירה שנאנסה, שישב נסער בצירפון העלוב שבכפר מגוריו. גם הוא חי בדוחק ובצפיפות. בצירפון, זה שעד לפני שבוע התגוררה בו הבת שנפגעה, דחוסות בחדר אחד חמש מיטות. כשמיטה נוגעת בחברתה. זעם האב בן ה-64, לשעבר פועל חקלאי וכיום מחוסר-עבודה: "מה זה פה, ערבים?!" היו לזכרים כל הבחורים ותולים אותם ביחד על עץ אחד. שבע שנים בארץ. לא הייתי אפילו פעם בתל-אביב. לא יודע תל-אביב לא יודע ירושלים. כל הזמן עובד בשביל להביא אוכל לילדים. אבל זה ארץ-ישראל? בשביל זה לקחו אותנו מבית-הרושת לגפרורים שהיינו עובדים שבע ימים עכשיו לא אכלתי ולא ישנתי. אשה שלי לא אכלה בכלל. אשה שלי מתה. כל שעה תופסת הראש בידיים ובוכה. זה ארץ-ישראל זה? אני עכשיו הולך לקונסוליה הבריטית, רוצה לחזור ילד שלי שם."

★ ★ ★

ואדי סליב מוסרי

לפני מספר חדשים עורר מרד, שפרץ בואדי סליב שבחיפה, את הציבור בארץ כולה לחשוב על הפער הכלכלי, שבין חלק מתושבי הארץ לחלק אחר. בעקבותיו התעוררו גורמים שונים לחשוב על דרכים לצמצום הפער הכלכלי והחברתי שבין הואדי סאליבים בישראל, לבין רחוב הרצל בחיפה, או מתישבי נתלל. מעשה הזוועה שאירע השבוע בשכונת התקווה, חייב לעורר למחשבה ולפעולה לצמצום הפער גם בשטח תפיסת-המוסר החברתית, הקשורות באופן ברור לסיבות כלכליות.